

Fosseskansen Barnehage AS
Mellomfossvegen 63

N-7081 SJETNEMARKA

Vår saksbehandler
Elin Grønvold Aunet

Vår ref.
18 /26008/614/A10/&58/
oppgis ved alle henv.

Deres ref.

Dato
05.10.2018

Fosseskansen barnehage - rapport fra tilsyn etter forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. - varsel om pålegg

Miljøenheten gjennomførte den 18. september 2018 tilsyn ved Fosseskansen barnehage. Formålet med tilsynet var å vurdere hvordan barnehagene ivaretar barnas helse, miljø og sikkerhet (jf. forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. av 01.12.1995).

1. Sammendrag

Temaet for tilsynet har vært barnehagens risikovurderinger og rutiner for å ivareta barns sikkerhet. Barnehagen har etablert en rekke rutiner for å ivareta barnas sikkerhet. Barnehagen risikovurderer mye muntlig, men lite av dette er nedfelt skriftlig. Det kan heller ikke dokumenteres en systematisk tilnærming til dette arbeidet. Under befaringen ble det også påpekt manglende sikring flere steder, både utendørs og innendørs.

Det ble funnet 2 avvik i forbindelse med tilsynet. I tillegg ble det gitt en merknad hvor Miljøenheten ser et forbedringspotensial.

Vi observerte at bygningens utvendige panel var slitt, og barnehagen må sørge for en bygningsmessig vurdering.

Avvik 1: Fosseskansen barnehage kan ikke i tilstrekkelig grad dokumentere risikovurderinger av forhold som har betydning for barns sikkerhet.

Avvik 2: Befaringen påpekte sikkerhetsmangler både innen- og utendørs.

Frist for uttalelse til varsel om pålegg

Denne tilsynsrapporten er et varsel om at vi vurderer å gi virksomheten pålegg om retting. Dersom dere mener at beskrivelsen i denne rapporten ikke er korrekt eller har kommentarer til pålegg og frister som vi varsler her, ber vi om skriftlig tilbakemelding om dette **innen 01. november 2018**. Etter denne datoen vil vi fatte pålegg om retting. Dere vil motta et eget brev om den videre oppfølgingen.

Frist for retting av avvik og innsending av dokumentasjon

Frist for retting av avvikene vil bli satt til **01. desember 2018**.

Innen samme frist må barnehagen oversende en tilstandsvurdering av utvendig panel og konstruksjon med vurdering av mulig fuktpåvirkning til innemiljø..

Innen samme frist må det fremlegges dokumentasjon på at barnehagens egenproduserte lekeapparater tilfredsstillende gjeldende sikkerhetskrav, jmfør Forskrift om sikkerhet ved lekeplassutstyr.

2. Beskrivelse av Fosseskansen barnehage

Fosseskansen barnehage er en privat barnehage med to avdelinger. Barnehagen leier lokaler av Trønderenergi, og hadde ved tilsynsbesøket 25 barn og 8 ansatte.

3. Reviderte områder og funn

Tilsynet ble gjennomført som tematilsyn med hovedvekt på internkontrollrutiner for å ivareta barns sikkerhet, avvikshåndtering (jf § 4) samt dokumentasjon av risikovurderinger gjennomført for å ivareta barns sikkerhet (jf §§ 7 og 14). Det ble foretatt en gjennomgang av dokumentasjon med styrer, intervju av to ansatte samt befarings av lokalene og uteområdet.

Dokumentasjon fremlagt ved tilsynet

- HMS-årshjul
- Opplæringsplan ansatte
- Oversikt over planlagte risikovurderinger
- Risikovurdering av barns sikkerhet
- Sjekkliste tur
- diverse rutiner

Deltakere ved tilsynet

- Marit Nordås, styrer Fosseskansen barnehage
- Siri Vognild, ped.leder
- Monica Skavdal, barne og ungdomsarbeider
- Bente Løvli Høier, sjefingeniør Miljøenheten
- Elin Grønvold Aunet, rådgiver Miljøenheten

3.1 Risikovurderinger**Avvik 1: Fosseskansen barnehage kan ikke i tilstrekkelig grad dokumentere risikovurderinger av forhold som har betydning for barns sikkerhet.**

Barnehagen må gjennomføre og dokumentere risikovurderinger av situasjoner og aktiviteter som kan utgjøre fare for barnas sikkerhet. Dette innebærer en systematisk kartlegging, vurdering av risiko og beskrivelse av tiltak for å redusere risikoen. Risikovurderingene skal legges ved i tilbakemeldingen til Miljøenheten.

Avviket er hjemlet i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. §§ 4 Ansvar. Internkontroll, 7 Generelle krav og 14 Sikkerhet og helsemessig beredskap.

Observasjon

Styrer/ daglig leder startet i barnehagen for ca et år siden. Ledelsen og personalet i barnehagen har siden da startet en gjennomgang av eksisterende rutiner og kartlegging av behovet for nye rutiner. Barnehagen har nylig tatt i bruk internkontrollsystem via Styrerassistenten, levert av BarnNett. Systemet legger opp til en gjennomgang av ulike punkter i barnas hverdag via lista "Risikovurdering barn og sikkerhet", som inneholder en rekke sjekkpunkt som skal vurderes. Det er nylig tatt i bruk en "sjekkliste for kontroll før tur", som skal fylles ut før gruppene drar på tur. Både ledelsen og personalet beskriver at risikoforhold er noe som diskuteres mye både i hverdagen, men også i møter.

Barnehagen er mye ute, både på egne inngjerdede områder, men også en del på tur. Barnehagen ligger nær Nidelva. Barnehagen beskriver at sikkerheten har førsteprioritet, og at de har gode rutiner som er utarbeidet basert på erfaring gjennom mange år, men har ikke dokumentert vurderingene som ligger bak rutinene.

Ved befaring av barnehagen observerte vi flere punkter både innendørs og utendørs som kan utgjøre en sikkerhetsrisiko for barna. Dette var: Mangler tetting under brakke for å hindre at barn krabber under og setter seg fast, lecablokker inntil gjerde som lett kan klatres på, egenproduserte lekeapparater o.l. av tau m.m., manglende sikring av hybelkomfyr i 1. etasje, løse persiennesorner, mangler ved sikring av kjøkken i 2. etasje (se også pkt 3.2). Ved tilsynet forelå det ikke risikovurdering for disse punktene.

Vurdering

Barnehagen har startet arbeidet med systematisk risikovurdering og gjennomgang av rutiner og praksis, men barnehagen har hittil i liten grad dokumentert hva som er kartlagt og vurdert når det gjelder farer og uønskede hendelser i barnehagedriften. Dokumentet som kalles "Risikovurdering barn og sikkerhet" er i praksis en sjekkliste, og ikke en systematisk vurdering av risikoen ved ulike faremomenter og i hvilken grad barnehagens rutiner forhindrer hendelser. Barnehagen har ikke systematisk vurdert og dokumentert faremomenter ved barnehagedriften. Observasjonene på ute- og inneområdet tilsier at barnehagen tilsier at barnehagen må gjennomføre dette snarest.

Veileder til forskriften, Miljø og helse i barnehagen, sier at barnehagen skal gjennomføre risikovurderinger av forhold som omhandles i forskriften og som kan ha betydning for barnas helse og miljø (§ 7). Dette henger sammen med det formålsparagrafen sier om systematisk forebygging av sykdom og skade, ikke bare rutiner for håndtering av slike hendelser når de først oppstår. Disse risikovurderingene skal være skriftlig.

Dette tilsynet omhandler risikovurderinger og rutiner som skal ivareta barnas sikkerhet. Barnehagen må på en mer detaljert og systematisk måte enn tidligere gjennomføre en kartlegging av relevante farer og uønskede hendelser med tanke på barns sikkerhet, og vurdere risikoen for det dere kommer fram til. Basert på risikovurderingen og identifiseringen av ulike risikoforhold skal barnehagens rutiner vurderes og eventuelt revideres, slik at dere reduserer sannsynligheten for at farene oppstår. Videre skal dere vurdere tiltak og beredskapsplaner for å redusere konsekvensen hvis uhellet først er ute. Vi viser til Miljøenhetens faktaark nr. 71 om risikovurdering i barnehager og skoler. Dere bør konkretisere graderingen av sannsynlighet og konsekvens: hva ligger i begrepene "ofte", alvorlig" osv.

Miljøenheten påpeker at det ikke er meningen dere skal risikovurdere enhver hendelse på ethvert sted, men holde fokuset på de relevante farene som medfører høyest risiko i den daglige driften. Vi anbefaler å starte med risikovurdering av inneområde, uteområde og faste turmål. Har man gjort et systematisk og godt arbeid med risikovurderingen vil den også kunne overføres til en rekke andre aktiviteter som ikke direkte er blitt risikovurdert. Risikovurderingen må oppdateres hver gang forutsetningene som lå til grunn for vurderingene er endret.

3.2 Sikkerhet

Avvik 2: Befaringen påpekte sikkerhetsmangler både innen- og utendørs.

Det må gjennomføres en kontroll utendørs og innendørs der sikkerhetspunkter kontrolleres, og det iverksettes tiltak for å redusere risiko for barneulykker. Beskrivelse av gjennomgåtte punkter og eventuelle tiltak skal sendes Miljøenheten.

Avviket er hjemlet i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. § 14

Barnehagen må legge fram dokumentasjon på at barnehagens egenproduserte lekeapparater tilfredsstiller gjeldende sikkerhetskrav, jamfør forskrift om sikkerhet ved lekeplassutstyr.

Observasjon

Ved befaring av barnehagen observerte vi flere punkter både innendørs og utendørs som kan utgjøre en sikkerhetsrisiko for barna.

Dette var: Mangler tetting under brakke, lecablokker ved gjerde, egenproduserte lekeapparater o.l. av tau m.m., manglende sikring av hybelkomfyr i 1. etasje, løse persiennesnorer, mangler ved sikring av kjøkken i 2. etasje.

Ledelsen opplyste ved befaringen at de har eksternt firma som foretar kontroll av lekeplassutstyr årlig. Dette firmaet foretar ikke kontroll av barnehagens egenproduserte lekeplassutstyr.

Vurdering

Forskriftens § 14 Sikkerhet og helsemessig beredskap sier at barnehager skal planlegges og drives slik at skader og ulykker forebygges, og slik at eventuelle uønskede hendelser får så begrensede skadelige konsekvenser som mulig. Forholdene vi observerte på befaringen utgjør potensielle farer for barna. For flere av punktene vil enkle tiltak kunne redusere risikoen for at det oppstår skader. Det er viktig at barnehagen benytter risikovurderinger aktivt ved en gjennomgang av ute- og inneområdet, samt ved etablering av kontrollrutiner.

Når barnehagen selv etablerer lekeplassutstyr i form av taubaner, balansestokker og lekehus er de etter definisjonen i Forskrift om lekeplassutstyr å regne som produsent av lekeplassutstyr. Barnehagen er da ansvarlig for å dokumentere at dette utstyret tilfredsstiller gjeldende bestemmelser. Vi anbefaler derfor at firma med kompetanse på lekeplassutstyr foretar en vurdering av om barnehagens egenproduserte lekeutstyr tilfredsstiller sikkerhetskrav, jamfør forskrift om sikkerhet ved lekeplassutstyr.

3.3. Internkontrollsystem og avvikshåndtering

Merknad:

Barnehagens ledelse bør, basert på risikovurderingene som skal gjennomføres, ta en gjennomgang av etablerte rutiner for å kontrollere at disse er tilstrekkelig skriftliggjort og beskriver barnehagens praksis for å ivareta sikkerheten.

Observasjon

Barnehagen har anskaffet det digitale internkontrollsystemet Styrerassistenten via BarnNett. Barnehagen har startet gjennomgangen av foreslåtte rutiner i dette systemet sett opp mot dagens praksis. Ansatte er involvert i dette arbeidet gjennom bl.a. møter. Sjekklistene og utkvikting av disse er lagt inn i app på telefoner.

Avvik meldes via dette systemet. Ved tilsynet ble det gitt konkrete eksempler på bruken av avvikssystemet.

Vurdering

Vår vurdering er at det elektroniske systemet sammen med rutiner og sjekklistene i permer viser at barnehagen har etablert en rekke rutiner for å ivareta barnas helse, miljø og sikkerhet. En del av dette er dokumentert gjennom skriftlige rutiner. Det overordnede systemet i BarnNett legger til rette for god systematikk så lenge det tilpasses barnehagens egen drift. Barnehagens ledelse bør, basert på risikovurderingene som skal gjennomføres, ta en gjennomgang av fastsatte rutiner for å kontrollere at disse er tilstrekkelig skriftliggjort og beskriver barnehagens praksis for å ivareta sikkerheten.

Vårt inntrykk fra tilsynet er at avvik i hovedsak fanges opp, registreres og rettes ved barnehagen.

3.4 Vedlikehold

Barnehagen må legge fram en bygningsmessig vurdering som dokumenterer at fuktskadet panel ikke medfører risiko for fukt i konstruksjonen og påfølgende inneklimaproblemer.

Observasjoner:

Ved befaringen observerte vi at utvendig panel på barnehagen flere steder framsto som råteskadet med sprekker som kan gi fuktbelastning på tettesjiktet bak panelet. Vindusomrammingen på noen vinduer framsto også som slitt. Styrer/daglig leder var ved tilsynet ikke kjent med en eventuell tilstandsvurdering av bygget.

Vurdering:

Forsvarlig drift av barnehager stiller blant annet krav til vedlikehold av bygninger, tekniske installasjoner og uteområder (jfr §§ 7 og 13). Det er i denne sammenheng viktig at vedlikeholdet av barnehagen skjer i henhold til en plan som sikrer at miljøet til enhver tid er i samsvar med forskriftens krav.

Med vedlikehold mener vi tiltak for å opprettholde teknisk og funksjonell standard. Et planlagt, forebyggende vedlikehold er avgjørende for at bygget med installasjoner skal fungere som forutsatt i sin levetid. Det bør velges løsninger og produkter som er enkle å vedlikeholde, både med hensyn til tilgjengelighet og muligheten for vedlikehold.

Sprekker i ytterpanel og panel som mangler fuktbeskyttelse vil kunne gi fuktbelastning med risiko for mikrobiell vekst i veggkonstruksjonen. Dette kan på sikt gi inneklimateproblemer.

Råteskadet/oppsprukket panel må kontrolleres og ved behov skiftes. Underliggende tettesjikt må kontrolleres for å sikre at det ikke kan trenge fukt inn i underliggende konstruksjon. Barnehagen må fremlegge en bygningsmessig vurdering som dokumenterer at fuktskadet panel ikke medfører risiko for fukt og oppvekst av muggsopp i konstruksjonen.

4. Regelverk

- Lov av 2011-06-24 nr.29 om folkehelsearbeid (folkehelseloven)
- Forskrift av 1. desember 1995 om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.. med veileder, "Miljø og helse i barnehagen", Helsedirektoratet april 2014.

Avvik defineres som mangel på oppfyllelse av krav gitt i eller i medhold av lov eller forskrift.

Merknad er forhold som ikke nødvendigvis er i strid med krav fastsatt i eller i medhold av lov eller forskrift, men der tilsynsmyndigheten mener det er mulighet for forbedringspotensial.

Rapporten omhandler eventuelle avvik og merknader som er avdekket under tilsynet. Det er ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens arbeid innenfor forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.

Varsel om pålegg

Vi opplyser om at miljøsjefen kan gi barnehagen pålegg om retting for å sikre at avvikene rettes.

Denne tilsynsrapporten er et varsel om at pålegg kan bli gitt (jf Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker § 16 om forhåndsvarsling og Lov om folkehelsearbeid § 14 om retting). Varslet er gitt med hjemmel i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.

Med hilsen

TRONDHEIM KOMMUNE

Marianne Langedal
miljøsjef

Elin Grønvold Aunet
rådgiver

Elektronisk dokumentert godkjenning uten underskrift